

Autorės žodis

„Vilką mini“ yra pasakojimas apie grupelę nuostabių moterų ir visus jų trūkumus. Tai pasakojimas apie sunkumus ieškant teisingumo visuomenėje, kuri dažnai nesiklauso, kai pasakojame savo istorijas. Kūriniui įtaką darė mus supantis pasaulis – mano pažįstamų moterų patirtys, įgytos žinios, mano pačios gyvenimas – ir todėl jis kartais yra itin tamsus. Knygos gale palikau šaltinių sąrašą visiems, kurie susiduria su pasakojime nagrinėjamomis temomis.

Parašiau šį romaną todėl, kad visada – po oda, po malonia šypsena – esu siaubingai įsiutusi.

1

1999 m. gruodžio 31 d.

Tamsiame danguje virš miesto sproginėja ir šnypščia fejerverkai, iki naujo tūkstantmečio dar liko kelios valandos, ir Morina akimirką stebi juos, tada atidaro langą ir užtraukia užuolaidas. Sara jau uždegė žvakes, įteikia vieną Morinai, kol ši atsisėda.

Mirganti šviesa apšviečia aštuonis veidus, jie atrodo paklaikę, giliai įdubusiomis akimis. Puslankiu susėdusios septynios moterys, atsisukusios į kambario vidurį, kur stovi kažkas panašaus į altorių. Visų žvilgsniai nukreipti į jį, kai kurios tik kartais žvilgteli, kitos spokso negalėdamos atitraukti akių. Tik viena žinojo, kad jis čia bus; kitos pamačiusios jį yra savaip pakraupusios. Net ir ta, kuri jį čia atnešė, yra paklaikusi, galbūt net labiau nei kitos.

Moteris vardu Ana atsistoja ir priklaupia prie jo. Ji labai seniai nesimeldė, nuo tada, kai buvo ką tik atvykusi iš Brazilijos, bet žodžiai slysta nuo liežuvio tarsi būtų jos laukę, portugalių kalba greita ir sklandi, beveik negirdima per apačioje

dundančio vakarėlio garsus. Sara žvakės liepsna prisidega cigarete.

– Man atrodo, kad tam truputį per vėlu, – sako ji Anai, bet atsakymo nesulaukia. Sara atsilošia kėdėje ir sukryžiuoja kojas, nužvelgia kitas moteris, bet nė viena nekreipia į ją dėmesio.

Keiša Džekson – žurnalistė – pašoka iš vietos ir nubėga į šalia esantį vonios kambarį, pasigirsta žiaukčiojimas ir teškėjimas. Ji grįžta po kelių minučių, išbalusi, ant nertinio matyti vėmalų dėmės. Sara paima ją už rankos, jūdvių pirštai susipina, rusva ir balta oda beveik neatskiriamos sepiją primenančioje rūškanoje.

Džouzė, jauniausia, yra nėščia, šiuo metu ji verkia. Jos išblyškęs veidas išmuštas dėmėmis ir paburkęs.

– Kur likusi jo dalis? – klausia ji, balsas užlūžta.

– Nežinom, mieloji, – atsako Morina ir uždeda delną Džouzei ant rankos.

– kažkas žino, – pareiškia Sara, nuspiegia surūkytą cigaretę ant žemės ir bato kulnu sutrina nuorūką į kilimą. Ji vėl pažvelgia į jį, sutinka jo žvilgsnį. Praėjo daug laiko nuo tada, kai matė jį paskutinį kartą, dar ilgiau, kai jiedu buvo šiame kambaryje kartu. Dabar jis atrodo kitaip, o ji jaučiasi kitokia. Tada Sara jį mylėjo.

Jo plaukai ilgesni nei anuomet, pašiaušti, tarsi buvo už jų tempiamas. Sara spėja, kad taip ir buvo. Veidas liesnis nei anksčiau, nosis atrodo plokščia ir sulaužyta, visa apatinė veido dalis ištepta sukrešėjusiu krauju. Ji įsivaizduoja, kaip tas kraujas pliūptelėjo iš burnos, galbūt jam bandant išspausti paskutinę sąmojingą repliką. Kai Sara jį pažinojo, jis visada

būdavo švariai nusiskutęs, bet dabar turi trumpą barzdėlę, tankesnę aplink lūpas ir ties smakru, retėjančią žemyn gerkle ir staigiai pasibaigiančią ten, kur baigiasi jo kaklas.

Likusio kūno nėra.

Moterys susirinkusios pigaus priemiesčio viešbučio viršutinio aukšto apartamentuose, kadaise vienas geriausių kambarių dabar tapęs vieta sulaužytiems daiktams laikyti. Po langu sukrautos dėžės seniai pamestų menkniekių, prie sienos perlinkęs guli čiužinys.

– Ar kuri nors ketina prisipažinti? – klausia Sara.

Visos tyli.

– Nebuvom pasiruošusios, – tęsia ji.

– Pasiruošusios? – klausia Keiša. – Mes nė nenusprendėm.

– Niekada nebūčiau sutikusi to daryti, – išspjauna Olivė.

Ji – baltoji moteris, einanti šeštąją dešimtį. Žilus plaukus, nukirptus prie pat kaklo, kas kelias minutes išlygina ir užsikiša už ausų. Ji pirštų galiukais persižegnoja ir akimirką užsimerkia.

– Žinom, Olive, – sako Sara. Ji įpusėjusi trečią dešimtį, neįprastai išblyškusi, su lizdu nešukuotų juodų plaukų. Ant kaklo išsitatuiravusi rožę, vilki odinį švarkelį. Jos akcentas vietinis, bet ne toks natūralus kaip kitų, balses taria ne taip stipriai per nosį, tarsi slėptų, iš kur yra kilusi.

– Na, manau, visos žinom, ką įtariame, – pareiškia Olivė, jos žvilgsnis užsibūna ties Sara.

– Juk tai tu pasiūlei, – primena Sarai Morina, sudrėkusias akis tapšnodama nosinaite.

– Žinau, ką sakiau, – sako Sara. Ji išsitraukia iš aulinuko gertuvę ir užsiverčia.

Olivė mosteli galva į Saros gertuvę.

– Gal tai padarei girta. Nė neatsimintum.

Sara prasižioja ketindama atsikirsti.

– Baikit, – pareiškia Sadija, pertraukdama Sarą. – Nepradėkim rėkauti. Pasisekė, kad niekas prieš tai neatėjo.

Kai moterys atvyko prieš penkiolika minučių, galva buvo uždengta pagalvės užvalkalu. Jos įsitaisė įprastose vietose, visos nepritariamai žvelgė į savadarbį altorių kambario viduryje, visos raukė nosį dėl puvėsio ir monetų kvapo. Nebuvo pokalbių apie orą, bet Džouzė paklausė, kas slepiasi po užvalkalu. Kai niekas neatsakė, Sara pakilo, dramatiškai vartydama akis nudengė užvalkalą ir visų žvilgsniai pastėjo pamačius, kas po juo. Kai kurios riktelėjo.

– Tikriausiai tai tu, – tęsia Sadija, krestelėdama galva Keišos pusėn. Sadija rankoje laiko mobiliąją auklę ir pirštais barbena į plastiką, leisdama pykčiui ir nekantrumui maskuoti siaubą. Jos oda tamsiai rudos spalvos, veido bruožai dailūs, dantys tiesūs, o blakstienos ilgos. Kitame gyvenime ji galėjo būti modelis, kino filmų žvaigždė, o ne mirusio mokslininko žmona. – Tu viską surengi. Tu vienintelė turėjai visų telefonų numerius.

– Žinau, kaip tai atrodo, – prisipažįsta Keiša. – Bet aš to nedariau.

Kiek anksčiau tą vakarą visos moterys gavo žinutę iš nepažįstamo numerio: *Susitinkam įprastoje vietoje šiandien, 19 val. Skubu*. Tai priminė įprastą Keišos žinučių stilių, nors ji iki šiol nebuvo sukvietusi skubaus susitikimo.

– Tai kaip kažkas gavo mūsų visų numerius? Kažkas apie mus žino, – spėlioja Morina ir vėdinasi iš rankinės ištraukta skrajute.

– Sakei, kad mūsų informacija su tavimi saugi, – pareiškia Sadija, žiūrėdama į Keišą. Ši susiraukia.

– Taip ir yra, žiūrėk, – sako ji, atitraukia vidinės striukės kišenės užtrauktuką ir ieško popieriaus skiautės, kurioje prieš kelis mėnesius pasižymėjo visų telefonų numerius. Sąrašo nebėra, jai nepavyksta veide nuslėpti sumišimo. Keiša žvilgteli į Sarą, su kuria gyvena. Ši gūžteli pečiais.

– Pametei? – klausia Olivė.

Vis dar klūpanti Ana persižegnoja ir atsistoja. Ji aukšta, klasikinio grožio tamsiaplaukė auksiškai rusva oda.

– Yra būdų atsekti telefono numerį, – sako ji ir susmunka fotelyje šalia Saros.

Kelias minutes įsivyrąja tylą. Sukrebžda mobilioji auklė.

– Negaliu patikėti, kad atsivežei mažę, – sako Sara Sadijai, užbaigia tai, kas buvo gertuvėje, ir įsikiša ją į aulinuką. Prisi-dega dar vieną cigaretę.

– Nežinojau, kas manęs čia laukia.

– Kur ji?

– Kambarį šalia. Nemiegojo nuo keturių ryto; kurį laiką bus atsijungus.

– O tu puiki motina.

– Nepradėk, Sara, – įsiterpia Keiša. Ji neseniai įžengė į ketvirtą dešimtį, bet atrodo jaunesnė, vilki juodą kostiumėlį. Akys laksto po kambarį, bandydamos rasti, į ką susikonsentuoti, kad nereiktų žiūrėti į galvą.

– Ar galim jį uždengti? – įsistebeilijusi į grindis klausia Džouzė. Žvyneliais išsiuvinėta suknelė aptempia jos apvalų pilvą, blizgučiai ant skruostų žiba žvakių šviesoje. Ruošėsi eiti švęsti su draugais, bet gavo žinutę.

Sara nuo grindų pakelia pagalvės užvalkalą ir uždengia juo galvą. Medžiaga nepaslepia jos visos, bet Sara užtikrina, kad bent jau Džouzė nematytų. Kai atsisėda, pro skylę medžiagoje į ją spokso akies obuolys.

– Ar niekas nemanot, kad jau laikas paskambinti policijai? – klausia Olivė, atstato į priekį smakrą ir nužvelgia likusias moteris. Išgirdus žodį *policija* per kambarį nuvilnija švelnus šnabždesys.

– Jei būtum norėjusi skambinti farams, jau būtum tai padariusi, – pareiškia Sara.

– Aš irgi manau, kad reikia skambinti, – sako Morina. Nuo jos plaukų prie smilkinio žemyn veidu nurieda prakaito lašelis ir pasislepia po neryškiu žandikauliu.

– Ir būti pasodintoms už bendrininkavimą? – klausia Sara. – Tikrai puikus planas.

Keiša pasitrina kaktą pirštų pagalvėlėmis.

– Galim viską sutvarkyti, tik reikia elgtis protingai.

– Ką gi darysim? – klausia Sara.

– Pirmiausia susirink šitas, – sako Ana, rodydama į cigarečių nuorūkas Sarai prie kojų. – Įkalčiai.

– Kaip, po velnių, jie susietų juos su manim?

– Negalim rizikuoti, – pareiškia Ana. – Mums reikės bališkio.

2

Keiša

1999 m. gruodžio 31 d.

Saros Smit namas gerokai už miesto, pravažius priemiesčius, mažesnius miestelius ir kaimelius, stūkso niekieno žemėje. Kai ten sutemsta, tai įvyksta stipriai ir staigiai, tamsa tarsi sirupas padengia žolę ir medžius, padarydama vietos mėnuliui, kuris šiandien primena ryškų pjautuvą. Keiša pastato automobilį prie laukujų durų tiksint paskutinėms šio tūkstantmečio minutėms.

Jos kurį laiką sėdi automobilyje ir stebi žvaigždes. Sara pirštu ant užrasojusio lango jungia žvaigždynus. Keiša seka savo merginos nagą ir galvoja apie sukrešėjusį po juo kraują.

– Atrodo tarsi visiškas menkniekis, kai susimąstai, kokia plati visata, ar ne, – pareiškia Sara.

– Ne, – išitaria Keiša.

– Kaip manai, kas tai padarė? – klausia Sara. Keiša ilgai į ją žiūri, todėl Sara pakreipia galvą. – Ne aš.

– Dar nežinau.

– Lažinuosi, kad žmona. Visada būna žmona.

– Galbūt, – sako Keiša. Sadija būtų turėjusi gerą priežastį jį nužudyti, bet vėlgi, priežastį turėjo visos.

– Jei tai tikrai ji, kas nutiktų vaikui? – klausia Sara.

Keiša neatsako, bet ištiesia delną ir spusteli Sarai ranką. Ši nusisuka ir vėl įsispokso į žvaigždes.

– Tikiuosi, kad tai ne Sadija, – tyliai ištaria Sara, nusiauna batus ir eina vidun. Netrukus grįžta su viskio buteliu ir pledu, abi nusirengia nuogai. Sumeta drabužius į grilį, kuris čia stovi nuo pat pirmosios jų kartu praleistos savaitės, prie metalo vis dar prikibę apdegę riebalai. Grilis rūdija. Ant balikliu suvilgytų drabužių Sara užpila viskio ir juos padega. Moterys susiglaudžia po pledu, oda prie odos, viena kitai perduoda viskio butelį, kol liepsnos šildo jų delnus. Šalta naktis atbukina, ir jos tam pasiduoda.

Horizonte sprogsta fejerverkai, suskamba Keišos mobilusis. Motina jai palinki laimingų Naujųjų metų ir iš Keišos balso supranta, kad kažkas negerai, nors ši ir bando kalbėti džiugiai. Keiša patikina, kad viską paaiškins, kai pasimatys, palinki labos nakties ir jos patraukia vidun, kur Sara geria, o Keiša ima mintyse dėlioti įvykių seką.

3

Nova

2000 m. sausio 3 d.

Pirmadienis, bet saulei kylant miestas tykus. Suaugusieji tvirčiau susisupa į sunkias antklodes ir mėgaujasi pasakutine galimybe ilgai pamiegoti per Kalėdų atostogas, o vaikai pusryčiaudami užbaigia *Roses* saldinius iš skardinių dėžučių. Danguje kylanti šviesa yra persikų odelės spalvos, upė ją atspindi, geltonai ir raudonai išmargindama dumblius krantus. Šviesa įsižiebia šešiuose visiems gerai žinomuose tiltuose, viename po kito, ir jų šešėliai paaštrėja, ištįsta per vandenį. Nakties šalna spindi ir pradeda tirpti nuo betono blokų bei apleistų kranų krantinės statybvietėse, kur išdygs septintasis tiltas.

Detektyvę inspektore Novą Stokou pažadina skambutis radus kūną, po pusvalandžio ji savo *Ford Escort* įsuka į automobilių stovėjimo aikštelę netoli prieklaukos. Trijų aukštų septintojo dešimtmečio vidurio stiliaus namai atrodo keistai šalia aplinkui išsidėsčiusių sandėlių. Iš asfalto prasiveržę

žolės kuokštai, priešais pastatą įrengtoje oranžerijoje kabo eilė tuščių gėlių vazonų. Išblukusi iškaba skelbia: *Viešbutis „Taunlio glėbys“*.

Šalia jau stovi du policijos automobiliai ir nusikaltimo vietos tyrėjų autobusiukas, Nova žvilgteli į save galinio vaizdo veidrodėlyje. Žandikaulį rėmina po praėjusios nakties netvarčiai išsidraikiusios raudonos garbanos ir ji kelias sekundes praleidžia mėgindama jas sutramdyti, galiausiai pasiduoda. Strazdanos blyškiame veide išryškėja labiau nei įprastai. Ji praleido vakarą vienoje iš pagrindžio alinių netoli pagrindinės gatvės, namo grįžo tik ketvirtą ir šįryt tikrai neturėjo vairuoti. Nova nuryja dvi paracetamolio tabletes, tikėdamasi nuvyti šalin pagirias, ir išlipa iš automobilio.

Vyras, stumiantis vėžimėlį, prikrautą įvairių dėžių, triukšmingai keliauja per automobilių aikštelę Novai artinantis prie viešbučio. Jis išsišiepia, saulės šviesoje žybteli auksinis dantis.

– Jūs čia? – paklausia ji ir palaiko jam atidarytas duris, vyrukas praeidamas mirkteli.

– Labas rytas, – vyras pasisveikina su senuku registratūroje ir dingsta už arkos tolimame patalpos gale nesulaukęs atsakymo. Nova parodo registratūros darbuotojui savo ženklelį, bet vyrukas nekreipia į ją dėmesio, nes gardinasi kavą viskiu. Jo rankos dreba.

– Viršuj, širdele, – prabyla jis ir krypteli galva į laiptus dešinėje. – Paskutinis aukštas. Turėk omeny, ten kraupu.

– Mano skrandis atlaikys, nesijaudinkit, – atsako jam Nova ir užlipa laiptais. Paskutinis aukštas atitvertas policijos juosta, Nova dar koridoriuje užuodžia lavoną. Susimąsto, kiek laiko jis čia guli.

Policijos konstablė Ela Makdonald stovi prie atvirų durų rankoje laikydama kepurę, Nova per gerai pažįsta jos veido išraišką.

– Smagu, kad vakar prisijungei, – ištaria Ela tyliau, bet nepakankamai tyliai. Nova pažvelgia jai per petį.

– Ar jau apklausėt darbuotojus?

– Ar buvai su kuo nors kitu?

– O svečiai? Ar jų pareiškimai yra?

– Šiknė! – sušnabžda Ela. Ji prasibrauna pro Novą, nulydinčią akimis, kaip ji nusileidžia laiptais, bet per daug pavargusi, kad jaustųsi kalta.

Koridoriuje mėtosi kalėdiniai eglutės papuošimai, Nova kelis pastumia iš kelio batu, kol pasiekia kambarį. Jame zuja trys žmonės baltais kombinezonais, ieško pirštų atspaudų. Jų darbo vietą apšviečia prožektorius. Ant stalo padėta vyro galva. Nova niekur nemato jo kūno. Kambarys atsiduoda balikliu ir puvėsiais, ji pirštu prisidengia nosį prieš žengdama arčiau.

– Jau paėmėt kūną? – paklausia vieno iš nusikaltimo vietos tyrėjų ir apsidairo ieškodama kreida palikto kontūro.

– Neatrodo, kad jis išvis čia buvo, – gūžteli pečiais tyrėjas.

Galva pastatyta ant atverstos knygos, kuri guli ant stirtos viešbučio Biblijų, sudėtų ant naktinio staliuko vidury kambario. Iš kaklo ištekėję skysčiai įsigėrė į knygą, todėl Nova įžvelgia tik kelis žodžius puslapių pakraščiuose, bet iš ruda oda apraukto viršelio matyti, kad tai irgi Biblija.

– Kai perkelsit galvą, pažymėkit ir puslapio numerį, gerai?

– Aha, surašysiu viską į ataskaitą, – patikina vyrukas. – Jau spėjau žvilgtelėt ir manau... remdamasis tuo, kurioje vietoje knyga atversta, ir iš tų kelių žodžių, kuriuos pavyko

perskaityti, man atrodo, kad tai puslapis iš Kunigų knygos 24 skyriaus 20 eilutės.

Nova gūžteli pečiais, o tyrėjas kreivai šypteli.

– Tai nelankei katalikiškos mokyklos, ką? – veikiu teigia, o ne klausia jis, ir Nova papurto galvą. – Žinotum tą ištrauką. Kunigų knygoje 24 skyriaus 20 eilutė yra *akis už akį*. Patikrinsiu, kai jie jį perkels, bet esu gana užtikrintas. Ta ištrauka labai patiko mano tėčiui.

– Kerštas, – sako Nova. Puslapis galėjo būti atsitiktinis, svarsto ji, bet neatrodo tikėtina. Panašu į nužudymą iš keršto. Nova ima svarstyti, ką šis vyras padarė, kad to nusipelnytų.

– Manau, kad taip, – pritaria tyrėjas.

– O tu tikrai bjaurus, ką? – ištaria Nova, pasisuka į galvą ir palinksta artyn. Yra mačiusi labiau suirusių kūnų, bet tokio įdomaus kaip šis regėti neteko. Jo burna nežymiai praverta, viduje raitosi lervos. Iš akių ir nosies pradėjo sunktis rudos putos, bet likusi oda papildėjusi, tarsi būtų ištekėjęsios visos spalvos. Išvaizda neišskirtinė – baltaodis vyras, rusvai šviesūs plaukai, trumpa barzdelė, be tatuiruočių ir randų. Net ausis nepradurta. Jo nosis, regis, sulaužyta, bet nepaisant to neatrodo, kad iki galvos nukirsdinimo jis būtų sumuštas. Nova pritupia ir atidžiai apžiūri kaklą. Sudžiūvusios ir susiraičiusios odos atplaišos yra ant knygos puslapių. Galva tikrai nebuvo nukirsdinta vienu tiksliu mostu. – Kaip manot, kiek laiko jis čia?

Tyrėjas gūžteli pečiais.

– Sunku pasakyti. Langas buvo praviras, lauke vėsu, tai turėjo šiek tiek sulėtinti procesą. Jei reikėtų spėti, sakyčiau, dvi paras.

– Mhm. Tikriausiai su savimi neturėjo vairuotojo pažymėjimo?

Tyrėjas prunkšteli.

– Ir kur jį slėptų? Nosyje?

– Tuomet tikriausiai reikės sulaukti odontologų įrašų.

Nova atsitraukia ir nukreipia dėmesį į sieną už nukirsintos galvos. Fotografas fiksuoja didžiulį apvalų ant tapetų nupieštą simbolį. Daugiau nei pusmetro skersmens, jame pavaizduota susivijusi gyvatė, kurią supa įvairūs ženklai. Nova jau kelias savaites kankinosi su kulto byla – vyriausiosios detektyvės inspektorės baudmė po viso to reikalo su moterimis iš Gosforto. Tas simbolis vis pasirodydavo kur nors šiame regione, nuo alėjų miesto centre iki užmiesčio namų su terasomis sienų. Dažniausiai vaizduojami pavogti galvijai – ožka arba višta, bet pastaruoju metu atsirado ir gyvatė.

Po pranešimo, gauto prieš Kalėdas, Nova užkilo iki Penšo monumento – šiaurės rytų atsako į Akropolį – ir išvydo tą simbolį, nupieštą ant akmens plokščių. Jis buvo toks kaip visada – aplink kraštą panaudoti išsilydžiusių žvakių likučiai, – tačiau centre esanti gyvatė, jos pasišlykštėjimui, buvo tikra. Paaiškėjo, kad tai į spiralę susukta tigrinio pitono maita, o aplink esančios runos nupaišytos tos gyvatės krauju.

Nova žengia arčiau simbolio. Ji itin kruopščiai išnagrinėjo jį tyrimo metu, todėl pamačiusi „Taunlio glėbio“ viešbutyje iškart supranta, kad šis pamėgdžiotas. Pigi imitacija, nupaišyta ne krauju, o mėlynais dažais. Neblogai padirbėta, pakankamai gerai, kad apgautum eilinį praeivį, net ir simbolį atpažinusius pareigūnus, bet ne Novą. Runos bereikšmės, o gyvatė pasiukusi į priešingą pusę. Darbas žmogaus, kuris matė simbolį

laikraštyje ar ant gatvės kampo ir bandė kopijuoti iš atminties. Mėginimas nukreipti tyrimą tam tikra linkme.

Nova ima svarstyti, kas norėtų apkaltinti kultą žmogžudyste: galbūt kitas kultas ar vietinė gauja. Galbūt paprasčiausiai itin dramatiškas peiliu apsiginklavęs samdomas žudikas. Bet kokių atveju Nova neketina pranešti, kad simbolis netikras, nes ši žmogžudystė jau atrodo kur kas įdomesnė nei paaukoti galvijai; tai galėtų būti jos bilietas siekiant vėl užsitarnauti vyriausiosios detektyvės inspektorės malonę.